

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 24, 2018

Nummer 24, 2018

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof van Justitie van de Europese Unie

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2018:220](#) 10-04-2018

C.V. /D.U.

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2018:2548](#) 14-06-2018

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2018:5368](#) 07-06-2018

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2018:5029](#) 31-05-2018

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2018:1473](#) 29-05-2018

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2018:4654](#) 24-05-2018

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Geen verbleking van de huwelijksgelateerde behoefte door enkel tijdsverloop. Afnemende lotsverbondenheid is geen factor die van invloed is op de hoogte van de behoefte. Afwijzing alimentatieverzoek omdat de vrouw niet heeft gemotiveerd dat zij niet geheel zelf in haar huwelijksgelateerde behoefte kan voorzien.

Partijen zijn in 1994 getrouwd. Het huwelijk is ontbonden in 2007. Bij de echtscheidingsbeschikking is geen partneralimentatie opgelegd wegens gebrek aan draagkracht (naast de kinderalimentatie) bij de man. De vrouw verzoekt om partneralimentatie van € 1.000 per maand. De rechtbank heeft het verzoek afgewezen. De rechtbank heeft geoordeeld dat de behoefte van de vrouw negen jaar na de scheiding is verbleekt.

Naar het oordeel van het hof kunnen de door de man aangevoerde omstandigheden afzonderlijk noch in onderlinge samenhang bezien, meebrengen dat de huidige behoefte van de vrouw niet meer gelijk kan worden gesteld met haar oorspronkelijke huwelijksgelateerde behoefte. Aldus kan van een 'verbleekte' behoefte niet worden gesproken. Enkel tijdsverloop kan niet tot de conclusie leiden dat de huwelijksgelateerde behoefte is verbleekt (zie overweging 2.12 van de conclusie van de A-G bij de uitspraak van de Hoge Raad van 9 maart 2018, ECLI:NL:HR:2018:313). Er dient immers te worden gelet op alle omstandigheden van het geval. Hetgeen de man overigens in dit kader stelt, samengevat dat de vrouw door haar lage eigen inkomen in de loop der jaren gewend is geraakt aan een lagere levensstandaard, kan, indien al juist, niet tot een ander oordeel leiden.

Ten overvloede overweegt het hof het volgende. Het verband dat de rechtbank in de bestreden beschikking heeft gelegd tussen het verbleken van behoefte enerzijds en het afnemen van lotsverbondenheid door tijdsverloop anderzijds, vindt geen steun in het recht. Verwezen zij naar hetgeen is overwogen door de Hoge Raad in zijn beschikking van 4 mei 2018, ECLI:NL:HR:2018:695 in rechtsoverweging 3.3.5.

Vervolgens berekent het hof de behoefte van de vrouw. Omtrent de behoeftigheid – die ook in

geschil is – overweegt het hof als volgt. Naar het oordeel van het hof heeft de vrouw ter zake haar behoeftigheid niet aan haar stelplicht voldaan. De vrouw heeft, gelet op het gemotiveerde verweer van de man dat de vrouw niet heeft voldaan aan haar inspanningsverplichting om zo veel mogelijk in haar eigen levensonderhoud te voorzien, haar stelling dat zij al het redelijkerwijs mogelijke heeft gedaan om in haar eigen levensonderhoud te voorzien, onvoldoende met feiten onderbouwd. De vrouw heeft weliswaar enkele jaaropgaven, een beperkt aantal salarisspecificaties en een beoordelingsverslag ‘Eerste jaar Ziektewet’ in het geding gebracht, maar het had op haar weg gelegen om vanaf 2006 een zo volledig mogelijk (en met voldoende stukken onderbouwd) inzicht te verschaffen in haar arbeidzaam leven, haar inspanningen tot het verkrijgen van meer, dan wel beter betaald werk, de redenen van tussentijdse werkloosheid en arbeidsongeschiktheid en haar mogelijkheden tot re-integratie. De vrouw had aldus de omvang van haar aanvullende behoefte zo veel mogelijk concreet dienen te maken. Het hof heeft de vrouw, gezien haar afwezigheid ter zitting, op dit punt niet in persoon nader kunnen bevragen, hetgeen voor haar rekening en risico dient te blijven. Nu een bewijsaanbod zowel in hoger beroep als in eerste aanleg ontbreekt, dient het verzoek van de vrouw om een bijdrage in haar levensonderhoud daarom, zij het op andere gronden dan door de rechtbank gehanteerd, te worden afgewezen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 14-06-2018

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2018:2548

Zaaknummer: 200.219.338_01

RECHTSPRAAK

Omgang met oma. Oma staat in een nauwe persoonlijke betrekking tot haar kleinkind. Nadat ouders waren ontheven van het gezag is de GI tot voogd benoemd. Oma wil een intensievere omgangsregeling met haar kleinkind. Dat verzoek wordt afgewezen.

De minderjarige, in 2013 geboren, verblijft sinds juli 2015 in een pleeggezin. De ouders zijn in 2016 ontheven van het gezag. De oma heeft eens in de vier weken 4,5 uur contact met de minderjarige. Dat is onbegeleid. De oma verzoekt om uitbreiding van het contact naar uiteindelijk (via een uitgebreide opbouwregeling) een weekend per twee weken. De rechtbank heeft de oma niet-ontvankelijk verklaard in haar verzoek wegens het ontbreken van een nauwe persoonlijke betrekking.

Het hof overweegt als volgt. Eerst dient de vraag beantwoord te worden of tussen de oma en de minderjarige sprake is van een nauwe persoonlijke betrekking als hiervoor bedoeld. Anders dan de rechtbank beantwoordt het hof die vraag bevestigend. Het hof is dan ook van oordeel dat de oma recht heeft op omgang met de minderjarige. Het hof heeft hierbij niet alleen gelet op de door de oma geschetste intensieve en actieve betrokkenheid bij de verzorging en opvoeding van de minderjarige in het verleden, maar ook op de omgangscontacten die zij na de uithuisplaatsing tot op heden met de minderjarige heeft. Deze contacten zijn met instemming van de gecertificeerde instelling (GI) opgestart en uitgebreid tot de huidige regeling. De contacten verlopen goed en er is een positieve band tussen haar en de minderjarige. De GI acht omgang tussen beiden ook in het belang van de minderjarige.

Ter zake van het verzoek tot uitbreiding van de bestaande omgangsregeling overweegt het hof als volgt. Het belang van de minderjarige vergt, met name gegeven zijn kwetsbaarheid, dat bij de omvang van de omgangsregeling met de oma ook rekening wordt gehouden met de afzonderlijke contactmomenten met zijn vader, alsook zijn moeder en de impact daarvan, zijn groei in het pleeggezin en zijn eigen ontwikkelingstaken waaronder ook school. Alles in overweging nemende acht het hof op dit moment (verdere) uitbreiding van de omgang tussen de minderjarige en de oma niet aan de orde. De huidige omgangsregeling die recent is vastgesteld, wordt in de beschikking vastgelegd. De verzochte uitbreiding wordt afgewezen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 07-06-2018

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2018:5368

Zaaknummer: 200.232.972/01

RECHTSPRAAK

Bewind. Beperkte schenkingstraditie, zowel naar tijd als naar omvang van de schenkingen. Eenmalige grote schenking toch toegestaan omdat de vermogensrechtelijke belangen van betrokkene niet worden geschaad.

De bewindvoerders van de moeder verzoeken om eenmalig de drie kinderen en de drie kleinkinderen (tezamen) ieder ongeveer € 40.000 te schenken.

Het hof overweegt als volgt. Op grond van de aanbevelingen van het LOVCK geldt als hoofdregel dat het doen van schenkingen namens een rechthebbende die zijn wil niet kan bepalen slechts wordt toegestaan, indien er een schenkingstraditie wordt aangetoond. Een dergelijke schenkingstraditie kan worden afgeleid uit aangetoonde repeterende handelingen van de rechthebbende voorafgaand aan de instelling van het bewind. Ook als sprake is van een schenkingstraditie wordt een schenking in beginsel niet toegestaan als het liquide vermogen van een rechthebbende door de schenking minder wordt dan € 30.000. Vanwege bijzondere, door de bewindvoerder aan te voeren omstandigheden, kan van de hoofdregel worden afgeweken indien het belang van de rechthebbende dat vereist, dan wel indien de schenking de leefomgeving van de rechthebbende verbetert.

In dit geval bestaat een beperkte schenkingstraditie van naar omvang beperkte bedragen. De rechthebbende heeft echter een aanzienlijk vermogen van circa € 420.000. Het vermogen van de rechthebbende moeder/oma (89 jaar) zal weliswaar afnemen door de schenkingen, maar dat vermogen is zodanig groot dat de ontsparingen in verband met de kosten van levensonderhoud en de eigen bijdrage CAK ruimschoots kunnen worden opgevangen.

De bewindvoerders zijn ervan overtuigd dat de schenkingen in lijn zijn met de ideeën en gevoelens van de moeder hierover. Het is volgens de bewindvoerders de wens van hun moeder om schenkingen te blijven doen aan de drie kinderen en nu ook de kleinkinderen.

Er kan naar het oordeel van het hof, gezien de (geringere) omvang van de eerder geschonken bedragen, afgezet tegen de hoogte van de thans verzochte schenkingen, niet gesproken worden van een schenkingstraditie waar de verzochte schenkingen bij aansluiten. Toch ziet

het hof, gelet op de bijzondere omstandigheden, in het onderhavige geval reden om af te wijken van de hoofdregel uit de aanbevelingen dat schenkingen slechts worden toegestaan indien er een schenkingstraditie is. Het hof is van oordeel dat in het onderhavige geval de door de bewindvoerders te beschermen vermogensrechtelijke belangen van de rechthebbende niet worden geschaad wanneer de schenkingen eenmalig worden toegestaan zoals verzocht. Het hof betreft bij dit oordeel de leeftijd van de rechthebbende en de omvang van het na de schenkingen resterende vermogen van de rechthebbende. Het hof verleent de machtiging.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 31-05-2018

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2018:5029

Zaaknummer: 200.232.063/01

Rechters: G. Jonkman, I.A. Vermeulen en M.E. Allegro

Wetsartikelen: 1:441 BW

RECHTSPRAAK

Afwikkeling huwelijk. Gemeenschappelijke woning. Echtscheidingsconvenant waarin de woning wordt toegescheiden aan de man voor € 310.000. De man krijgt de overneming van de woning niet gefinancierd. De woning wordt verkocht met een restschuld. De vraag is voor wiens rekening en risico het ontstaan van de restschuld komt. Evenals de kantonrechter oordeelt het hof dat de restschuld voor rekening en risico van de man komt.

Het gaat in deze zaak om het volgende. Partijen zijn gehuwd geweest van 23 februari 2007 tot 2 december 2008. Op 2 mei 2006 hebben zij een woning gekocht die aan hen in gezamenlijke eigendom is geleverd. Partijen hebben een hypothecaire geldlening afgesloten bij Rabobank. Op 8 oktober 2008 hebben partijen een echtscheidingsconvenant getekend, waarin zij zijn overeengekomen dat deze woning aan de man zal worden toegescheiden tegen een getaxeerde waarde van € 310.000, met de verplichting voor de man alle aan de woning verbonden geldleningen over te nemen en erop toe te zien dat de vrouw wordt ontslagen uit haar (hoofdelijke) aansprakelijkheid jegens de schuldeiser(s). De kosten in verband met de overdracht van de woning aan de man komen volledig voor zijn rekening. Rabobank heeft de man op 8 december 2008 bericht dat hij de aan de woning verbonden geldlening slechts kan overnemen wanneer hij een extra bedrag zou aflossen van € 28.632. De man heeft dit bedrag niet afgelost. Bij vonnis in kort geding van 8 juni 2012 heeft de voorzieningenrechter de man veroordeeld om zijn medewerking te verlenen aan de verkoop van de woning voor een verkoopprijs gelegen tussen € 275.000 en € 285.000. De woning is verkocht voor een bedrag van € 275.000, waarna een restschuld overbleef van € 33.790,23. Partijen hebben de restschuld afgekocht voor (in totaal) € 30.000: de man op grond van door hem overgelegde inkomensgegevens voor € 25.000, de vrouw op basis van door haar overgelegde inkomensgegevens voor € 5.000. De man vordert dat de vrouw voor de helft draagplichtig zal zijn voor de restschuld, zodat zij de man nog een bedrag van € 8.314,89 is verschuldigd. De vrouw heeft in eerste aanleg gevorderd dat de man haar het bedrag van € 5.000, dat zij ter zake van de restschuld heeft betaald, zal vergoeden. Die vordering van de vrouw is toegewezen. Volgens de kantonrechter rustte op de man de verplichting de volledige

eigendom van de woning te krijgen tegen een waarde van € 310.000 en de vrouw uit de hoofdelijke aansprakelijkheid van de hypotheekschuld te laten ontstaan en komt het voor rekening en risico van de man dat dit niet gelukt is met het ontstaan van de restschuld aan Rabobank als gevolg.

Het hof overweegt als volgt. In het tussen partijen gesloten convenant is uitsluitend een regeling getroffen voor de situatie dat de man de woning zou overnemen. De man zou alle lasten met betrekking tot de woning overnemen en de vrouw zou verder van al haar verplichtingen uit hoofde van de hypothecaire lening en betaling van andere lasten zijn ontheven. Beide partijen hebben gesteld dat zij er altijd van zijn uitgegaan dat de man de hypothecaire lening kon overnemen. Het ontslag van de vrouw uit de hoofdelijke aansprakelijkheid betrof slechts een formaliteit, aldus de man. De vrouw voert aan altijd te hebben begrepen dat de noodzaak van een financieringsvoorbehoud voor de man geen issue was. De omstandigheid dat partijen ervan uitgingen dat de man de hypothecaire lening zonder meer kon overnemen, betekent nog niet dat partijen zich in het geheel niet hebben gerealiseerd dat dit anders zou kunnen zijn. Het hof acht het niet voorstelbaar dat de man niet heeft stilgestaan bij de mogelijkheid dat hij de hypothecaire lening niet zonder aanvullende voorwaarden kon overnemen, temeer nu hij, zoals in het bestreden vonnis is overwogen, al eerder een woning had aangekocht. De man stelt zelf ook dat partijen dit hadden kunnen voorzien. Aldus is het hof, evenals de kantonrechter, van oordeel dat er geen sprake is van een leemte in de overeenkomst die een aanvulling behoeft.

De kantonrechter heeft in het bestreden vonnis overwogen dat van de man mocht worden verwacht dat hij, voordat hij het convenant ondertekende, zou onderzoeken of hij de financiering van de woning kon realiseren, zeker nu hij reeds eerder een woning had aangekocht. De man stelt dat hij eerst na het ondertekenen van het convenant die mogelijkheid is gaan bespreken met de bank. Het hof is van oordeel dat de kantonrechter terecht heeft overwogen dat de omstandigheid dat de bank vervolgens als voorwaarde heeft gesteld dat hij eerst nog een bedrag van € 28.632 zou aflossen, een omstandigheid is die voor rekening en risico van de man komt. Terecht is vervolgens door de kantonrechter overwogen dat de hypothecaire lening geheel voor rekening en risico van de man komt en daarmee ook de restschuld. Het hof bekrachtigt het vonnis van de kantonrechter.

Instantie: Gerechtshof Den Haag
Datum uitspraak: 29-05-2018
ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2018:1473
Zaaknummer: 200.215.888/01

RECHTSPRAAK

Overplaatsing in het kader van een uithuisplaatsing. De GI doet een nieuw verzoek tot machtiging tot uithuisplaatsing, terwijl er al een dergelijke machtiging liep. De GI wil de minderjarige overplaatsen naar een ander pleeggezin. Uit een uitspraak van Hof Arnhem-Leeuwarden (ECLI:NL:GHARL:2018:2120) heeft de GI begrepen dat hiervoor een nieuw verzoek machtiging uithuisplaatsing nodig is. De kinderrechter verklaart de GI niet-ontvankelijk in haar verzoek.

De gecertificeerde instelling (GI) heeft de uithuisplaatsing van de minderjarige verzocht voor de duur van de ondertoezichtstelling in een voorziening voor pleegzorg. Reden is dat de huidige plaatsing in een pleeggezin geen positief effect heeft. De minderjarige is de afgelopen tijd erg onrustig geworden. De GI wil de minderjarige overplaatsen naar een gezin waar de minderjarige eerder ook al heeft gezeten.

Uit de overgelegde stukken en de behandeling ter zitting is gebleken dat de kinderrechter op 23 maart 2018 een machtiging uithuisplaatsing in een voorziening voor pleegzorg heeft verleend, welke machtiging nog voortduurt tot 15 november 2018. De minderjarige verblijft sinds 26 maart 2018 bij de pleegmoeder. Nu de GI voornemens is de minderjarige over te plaatsen naar een ander pleeggezin, heeft de GI uit een beschikking van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden van 27 februari 2018, ECLI:NL:GHARL:2018:2120) afgeleid dat voor deze overplaatsing een nieuw verzoek tot machtiging uithuisplaatsing is vereist.

De kinderrechter acht de indiening van het huidige verzoek een zorgvuldige handelswijze van de GI, maar naar het oordeel van de kinderrechter vereist het systeem van de wet geen nieuwe machtiging tot uithuisplaatsing in deze situatie. Het is namelijk in beginsel niet de kinderrechter die bepaalt in welk pleeggezin een kind verblijft. Voornoemd arrest ziet op een geheel andere situatie dan de situatie in de zaak die nu voorligt. In de zaak waar het gerechtshof zich over heeft gebogen was de minderjarige aanvankelijk vrijwillig geplaatst bij de grootouders. Deze plaatsing werd omgezet in een plaatsing in het kader van een ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing. De minderjarige was geworteld in het gezin van de grootouders en de motivering van de beschikking zag uitdrukkelijk op de plaatsing bij hen. De

minderjarige werd tijdens deze machtiging overgeplaatst naar een neutraal pleeggezin.

Volgens het gerechtshof was een dergelijke overplaatsing in die situatie, ondanks het feit dat in het dictum vermeld stond dat machtiging werd verleend voor uithuisplaatsing in een voorziening pleegzorg, niet mogelijk.

In de huidige situatie is sprake van een pleeggezin waar de minderjarige op het moment van de zitting van 23 maart 2018 nog niet woonde en welk pleeggezin nog niet volledig gescreend was.

In een dergelijke situatie staat het de GI vrij om een minderjarige te verplaatsen naar een ander pleeggezin, als dat in het belang van die minderjarige is. GI niet-ontvankelijk verklaard.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 24-05-2018

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2018:4654

Zaaknummer: C/15/273317 / JU RK 18-766

RECHTSPRAAK

C.V. /D.U.

Bevoegdheid in geval van kinderontvoering. Artikel 8, 10 en 13 Brussel Ibis Verordening. Begrip ‘gewone verblijfplaats’ van het kind.

Bevoegdheid in geval van alimentatie. Artikel 5 Verordening (EG) 4/2009. Artikel 99 Procesreglement van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Beslissing van een gerecht van een andere lidstaat over de gewone verblijfplaats van het kind.

Het verzoek om een prejudiciële beslissing is ingediend in het kader van een geschil tussen de ouders over het vaststellen van de gewone verblijfplaats van het kind alsmede een geschil over kinderalimentatie. CV (hierna: vader) en DU (hierna: moeder) zijn Roemeense staatsburgers en woonden als een ongehuwd stel samen in Portugal. Hun zoon is geboren in Portugal in 2010 en heeft de Portugese nationaliteit. In 2015 gingen de ouders uit elkaar. Moeder verliet de woning terwijl vader en zoon in de woning bleven. Na de scheiding hebben de ouders gezamenlijke ouderlijke verantwoordelijkheid waaronder de gezamenlijke bevoegdheid om de gewone verblijfplaats van het kind te bepalen. In 2016 diende moeder een verzoek in bij de Portugese rechter om gezag voor haar alleen te krijgen. Twee weken later verliet vader Portugal en nam de zoon zonder toestemming van moeder mee naar Roemenië. Bij wijze van voorlopige beschikking kende de Portugese rechter het gezag aan moeder toe. Een jaar later diende moeder een verzoek in bij de Roemeense rechter en verzocht dat hij de terugkeer van haar zoon zou bevelen. De rechtbank Boekarest wees haar verzoek toe, overwegend dat Roemenië niet kan worden beschouwd als de gewone verblijfplaats van de zoon, omdat de overbrenging ongeoorloofd was. Niettemin diende vader een verzoek in bij de Roemeense rechter en verzocht dat Roemenië zou worden vastgesteld als verblijfplaats van het kind en dat moeder zou worden veroordeeld tot het betalen van alimentatie. In haar verweer stelde moeder dat met toepassing van artikel 8 Brussel Ibis Verordening de Roemeense rechter zich onbevoegd zou moeten verklaren.

De Roemeense rechtbank verwees de vraag naar het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: HvJ). De rechter vroeg of het begrip ‘gewone verblijfplaats’ in artikel 8 Brussel Ibis

Verordening moet worden uitgelegd als de plaats waar het kind in zeker mate in sociale en familiale zin geïntegreerd is, ondanks het feit dat een rechter in een andere lidstaat een beslissing heeft gegeven na de verhuizing van het kind naar de lidstaat waar het kind inmiddels geïntegreerd is. Of wordt in dat geval de bevoegdheid gebaseerd op artikel 13 Brussel IIbis Verordening (de aanwezigheid van het kind)? En is de nationaliteit van het kind relevant voor de beoordeling van deze vragen?

Gelet op het feit dat het kind reeds twee jaar bij vader woonde en zijn moeder slechts incidenteel heeft gezien, oordeelde het HvJ dat de situatie urgent is en behandelde de zaak volgens de spoedprocedure. Het HvJ overweegt dat artikel 99 Procesreglement van het HvJ van toepassing is wanneer de gestelde vraag identiek is aan een prejudiciële vraag die in een eerdere procedure is gesteld, wanneer het antwoord duidelijk uit de rechtspraak kan worden afgeleid of wanneer er geen redelijke twijfel aan het antwoord op de vraag kan bestaan. Het HvJ oordeelde dat artikel 99 van toepassing is. Het HvJ stelde voorop dat het om een ongeoorloofde overbrenging gaat als bedoeld in het Haagse Kinderontvoeringsverdrag en artikel 2 punt 11 Brussel IIbis Verordening. Er is sprake van een ongeoorloofde overbrenging wanneer het kind in strijd met het gezagsrecht dat volgens rechterlijke uitspraak, van rechtswege of overeenkomst is toegekend volgens de regels van de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats had onmiddellijk voorafgaan de overbrenging. In dit geval staat vast dat het kind naar Roemenië is gebracht in weerwil van het gezamenlijk gezagsrecht van moeder en vader volgens het Portugese recht, het recht van de lidstaat waar de zoon zijn gewone verblijfplaats had direct voorafgaande de overbrenging. Bovendien is de Roemeense rechter verzocht om de terugkeer van het kind te bevelen, naar aanleiding van welk verzoek de rechter heeft beslist dat de overbrenging ongeoorloofd was en bijgevolg terugkeer van het kind naar Portugal heeft gelast. Hieruit volgt dat de bevoegdheid van de gerechten niet kan worden vastgesteld op de voet van de algemene bevoegdheidsregeling in artikel 8 Brussel IIbis Verordening, aangezien wordt uitgegaan van een ongeoorloofde overbrenging (HvJ 22 december 2010, C|497/10 PPU, ECLI:EU:C:2010:829, punt 42 (*Mercredi*)), aldus het HvJ. De algemene bevoegdheidsregel in artikel 8 Brussel IIbis geldt onder voorbehoud van de toepassing van een bijzondere regeling onder andere die van artikel 10 Brussel II bis.

De prejudiciële vraag heeft niet alleen betrekking op de ouderlijke verantwoordelijkheid maar tevens op onderhoudsverplichtingen. Het HvJ oordeelde dat artikel 10 Brussel IIbis maatgevend is voor wat betreft de bevoegdheid inzake de kinderontvoering en betreffende de bevoegdheid over de onderhoudsverplichting dient artikel 3 Verordening (EG) 4/2009 te worden besproken. In het licht van deze bepalingen herformuleerde het HvJ de prejudiciële vraag die door de verwijzende rechter werd gesteld. De vraag is of deze bepalingen zodanig dienen te worden uitgelegd dat de rechters van de lidstaat waar het kind op ongeoorloofde

wijze naartoe is gebracht bevoegd zijn om te beslissen op het verzoek van een van de ouders over de verblijfplaats van het kind en de onderhoudsverplichtingen wanneer het kind in die lidstaat in zekere mate geïntegreerd is, ondanks het feit dat een rechter van de lidstaat waar het kind voorafgaande de overbrenging zijn gewone verblijfplaats had (en waarvan het kind de nationaliteit heeft) in een voorlopige beslissing het gezag aan de andere ouder heeft toegewezen. In geval van ongeoorloofde overbrenging geldt als hoofdregel dat de rechter van de lidstaat waar het kind onmiddellijk voorafgaande de overbrenging zijn gewone verblijfplaats had bevoegd is inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid (artikel 10 Brussel IIbis) (HvJ 1 juli 2010, C/211/10 PPU, ECLI:EU:C:2010:400, punt 41 (*Povse*)). Of een kind een gewone verblijfplaats in een lidstaat heeft, dient aan de hand van de feitelijke situatie te worden gesteld. Zelfs indien het kind een gewone verblijfplaats in die lidstaat heeft verworven, kan de rechter van die lidstaat slechts bevoegd zijn – in plaats van de gerechten van de lidstaat waar het kind zijn gewone verblijfplaats had direct voorafgaande de overbrenging – om over ouderlijke verantwoordelijkheid te oordelen indien aan een van de voorwaarden in artikel 10 (a) en (b) Brussel IIbis Verordening is voldaan. Het HvJ benadrukt dat Brussel IIbis bedoeld is om een afschrikkingseffect te hebben teneinde kinderontvoering te ontmoedigen waardoor de voorwaarden in artikel 10 (a) en (b) eng uitgelegd dienen te worden (*Povse*, punt 43-45). Aan de genoemde voorwaarden is niet voldaan. Gelet op de procedures die de moeder heeft gestart, is geen sprake van berusting in de wijziging van de gewone verblijfplaats van het kind. Ook aan voorwaarde (b) is niet voldaan, aangezien de Roemeense rechter heeft beslist dat het kind naar Portugal dient terug te keren, terwijl de Portugese rechter geen uitspraak heeft gedaan die niet verenigbaar zou zijn met terugkeer van het kind naar Portugal. Het HvJ concludeert derhalve dat – met toepassing van artikel 10 Brussel IIbis – de Portugese rechter bevoegd is om over ouderlijke verantwoordelijkheid te beslissen. Betreffende bevoegdheid over de onderhoudsverplichting overweegt het HvJ dat met toepassing van artikel 3 onder d Verordening (EG) 4/2009 de rechter die bevoegd is om over ouderlijke verantwoordelijkheid te beslissen, tevens bevoegd is om over de nevenvoorziening (alimentatie) te beslissen. Dit is alleen anders indien die bevoegdheid uitsluitend gebaseerd is op de nationaliteit van de partijen, wat in casu niet het geval is. Hieruit volgt dat de Roemeense rechter net zomin bevoegd is om kennis te nemen van de alimentatiekwestie als de zaak over de ouderlijke verantwoordelijkheid.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 10-04-2018

ECLI: ECLI:EU:C:2018:220

Zaaknummer: C-85/18 PPU

Wetsartikelen: 8 Brussel IIbis, 10 Brussel IIbis en Verordening (EG) 4/2009